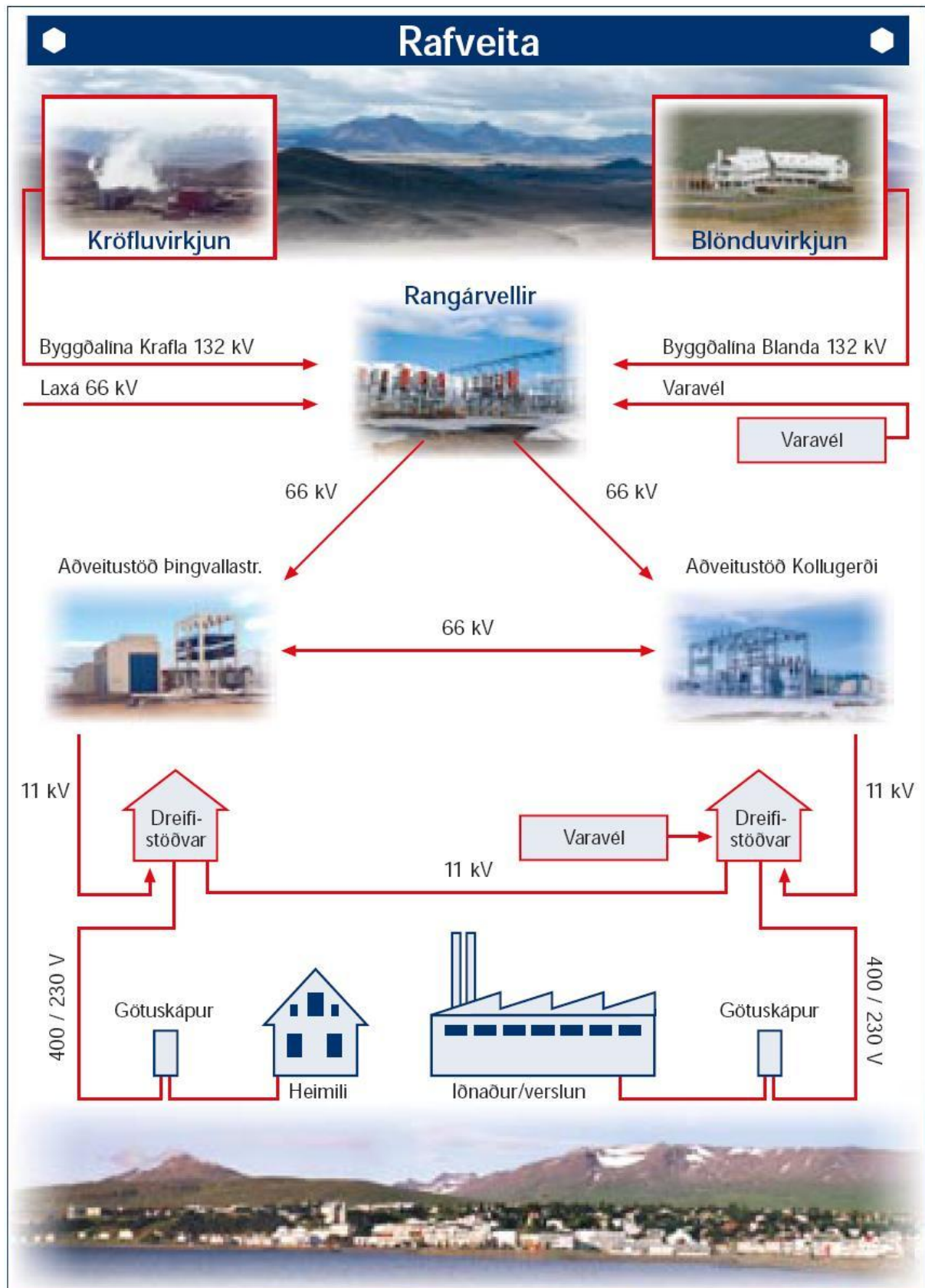

Rafmagn

Lágspennudreifikerfið er rekið með þriggja fasa riðstraumi samkvæmt staðli um lágspennu. Samkvæmt því skal málgildi spennu á afhendingarstað í enda heimtaugar vera:

- 230 V á milli fasa og N-leiðara og 400 V á milli fasa í þriggja fasa, fjögurra leiðara kerfum.
- 230 V á milli fasa í þriggja fasa, þriggja leiðara kerfum. Spenna á afhendingarstað má vera á bilinu +6% til -10% miðað við ofangreind málgildi.

Umgengni við rafmagn

Rafmagn er undrafl sem við eigum að umgangast með gætni og góð umgengni um rafmagnsbúnað og rafmagnstæki er nauðsyn.

Góð ráð:

- Verið á varðbergi gagnvart lausum eða trosnuðum leiðslum, brotnum klóm og öðrum rafbúnaði.
- Það er góð regla að taka allar lausar leiðslur úr sambandi eftir notkun, sama gildir um brauðrist, kaffivél, hrærivél og hitakönnur.
- Birgið ekki ljós með brennanlegu efni.
- Reynið aldrei að ná brauðsneið úr ristinni með hníf eða gaffli án þess að taka fyrst brauðristina úr sambandi.
- Munið að straumur er enn á tæki þó að slökkt hafi verið á því með fjarstýringu.
- Gerið ekki sjálf við raftæki, leitið til fagmanns.
- Öll raftæki eiga að vera CE-merkt.
- Gætið þess að tæki sem eiga að vera jarðtengd séu með jarðtengda kló og sett í samband við jarðtengdan tengil.
- Gætið þess að prófa lekastraumsrofan á rafmagnstöflunni einu sinni á ári.
- Góð útilýsing er mikilvægt öryggistæki.

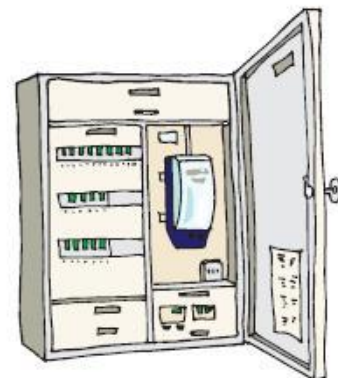
Rafmagnsleysi

Er orsökinn innandyra eða hjá veitufyrirtækinu?

Séu nærliggjandi hús myrkvuð er orsökinn hjá veitufyrirtækinu. Hægt er að tilkynna bilanir til veitunnar.

Ef allt virðist í lagi utandyra skaltu athuga rafmagnstöfluna. Lekastraumsrofinn getur hafa slegið út, ef svo er skaltu setja hann hægt inn aftur. Ef það tekst ekki skaltu slökkva á öllum öryggjum og setja hann síðan hægt inn aftur. Ef ekki tekst nú að setja lekastraumsrofan inn þarftu að fá rafvirkja. Ef rofinn aftur á móti tollir inni skaltu setja eitt og eitt öryggi inn í einu þar til þú kemur að biluninni. Hafðu nú öryggið sem bilunin var á úti og settu allt annað inn. Bilunin er á þeim hluta hússins sem er straumlaus og gæti hún verið í rafmagnstæki sem tengt er við þann hluta.

Lekastraumsrofinn (aðalrofinn) slær út ef rafmagn leiðir til jarðar í húsinu, en örygginn ef bilun verður á milli fasa. Oft verður bilun samtímis til jarðar og á milli fasa og slá þá bæði lekastraumsrofinn og öryggið út í einu.

Bilanir innanhúss eru oftast á verksviði rafvirkjameistara.

GERÐU EKKERT NEMA ÞAÐ SEM ER ÖRUGGLEGA Á ÞÍNU FÆRI!

Raforkunotkun

Raforkunotkun eykst sífellt á meðalheimili. Sem dæmi um aukna notkun má nefna tölvunotkun, brauðvélar, vatnsrúm, stóra skjái o.fl.

Ljósgjafar:

Raforkunotkun þeirra á heimili er um 16%.

Rétt val á ljósgjafa er mikilvægt. Gætið þess að lampabúnaðurinn dragi ekki um of úr birtu og notið ekki stærri perur en þið þurfið. Notið flúorípúr þar sem þess er kostur. Ljósir litir á herbergjum og hreinir lampar spara lýsingu. Slökkvið þegar það á við. Látið ekki loga ljós að óþörfu.

Sparperur:

Sparperur gefa álíka mikið ljós og glóperur sem nota um fimm sinnum meira rafmagn. Vandaðar sparperur eiga að endast í meira en 8.000 klukkustundir og þola 20.000 kveikingar.

Eldavélin:

Raforkunotkun hennar á heimili er um 15%.

Ósléttur botn á potti eða pönnu veldur um 40% meiri rafmagnsnotkun. Potturinn þarf að vera hæfilega stór og passa á helluna eða hitasvæðið. Munið eftir lokinu því þrefalt meira rafmagn þarf til að elda í opnum potti en lokuðum.

Örbylgjuofninn:

Raforkunotkunin hans á heimili er um 4%.

Orka og tími sparast þegar matreitt er í örbylgjuofni. Það þarf um 30% minni orku til að matreiða kartöflur í örbylgjuofni en á eldavél.

Kaffivélin:

Raforkunotkun hennar á heimili er um 2%.

Kaffivélin notar minna rafmagn við að laga kaffi en hraðsuðuketill, en gætið þess að nota ekki kaffivélina til að halda kaffinu heitu heldur hitakönnu.

Þvottavélin:

Raforkunotkun hennar á heimili er um 10%.

Það kostar álíka mikið að þvo lítinn og mikinn þvott. Hafið því hæfilegt magn af þvotti í vélinni. Hafið ekki hærra hitastig en þörf er á og sleppið forþvotti ef það er hægt. Vélar sem taka inn heitt vatn nota minna rafmagn en þær sem taka aðeins inn kalt vatn.

Þurrkarinn:

Raforkunotkun hans á heimili er um 12%.

Vindið þvottinn vel áður en hann er settur í þurrkarann. Setjið hæfilegt magn af þvotti í þurrkarann og notið sparnaðarstillingu þegar það er hægt. Hreinsið lósíuna eftir hverja notkun.

Uppþvottavélin:

Raforkunotkun hennar á heimili er um 11%.

Fyllið uppþvottavélina og notið sparnaðarhnappinn eins oft og kostur er. Vélar sem taka inn heitt vatn eru hagkvæmari en þær sem taka aðeins inn kalt vatn.

Frystikistan – Frystiskápurinn:

Raforkunotkun frystikistu/-skáps er um 12%.

Gætið þess að kælistin á bakhlið kistunnar sé hrein og að loft geti leikið um hana til kælingar. Innilokuð kælistir getur valdið allt að 30% meiri rafmagnsnotkun. Reynið að hafa frystikistuna á köldum stað því hún notar um 5% minna rafmagn fyrir hvert stig sem umhverfishitinn lækkar. Hæfilegt hitastig í kistunni er um mínus 18-19 gráður á C, rafmagnsnotkun eykst um 5% fyrir hvert stig sem hitinn er lægri. Tóm kista notar jafn mikið rafmagn og full.

Kæliskápurinn:

Raforkunotkun hans á heimili er um 8%.

Gætið þess að kælistin á bakhlið kæliskápsins sé hrein og að loft geti leikið um hana til kælingar. Innilokuð kælistir getur valdið allt að 10% meiri rafmagnsnotkun. Hæfilegt hitastig í kæliskápnum er um 4-5 gráður á C og eykst rafmagnsnotkunin um 4% fyrir hvert stig sem hitinn er lækkaður. Skápa sem ekki eru með sjálfvirka afþiðingu þarf að þíða reglulega. Athugið einnig þéttleika á hurð.

Sjónvarp – myndbandstæki:

Raforkunotkun þeirra á heimilum er um 4%.

Sjónvarp notar rafmagn þó slökkt sé á því með fjarstýringu og getur sú notkun verið frá 30 til 160 kWh á ári. Slökktu því á sjónvarpinu þegar það er ekki í notkun. Sama gildir um myndbandstækið.

Gleymd notkun

Mörg tæki nota rafmagn þótt þau séu ekki í gangi. Þetta eru tæki sem búin eru fjarstýringu, einnig tæki eins og loftnetsmagnarar, spennar, klukkur í tækjum eins og eldavélum, örbylgjuofnum, útvarpi o.fl.

Notkun er áætluð með hliðsjón af algengum notkunarvenjum.

Hvað færðu fyrir eina kWh?

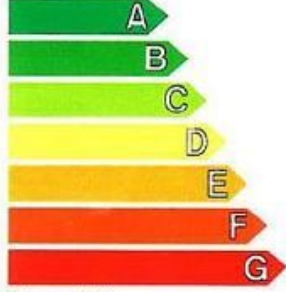
- Þú getur unnið við tölvuna þína í 10 klst.
- Þú getur lesið í 25 klst. við ljós frá 40 W peru.
- Þú getur poppað í örbylgjuofni í 45 mínútur.
- Þú getur ryksugað í 4 klst.
- Þú getur þvegið eitt kíló af þvotti í þvottavél.

Upplýsingaskýlda seljenda raftækja

Árið 1994 samþykkti Alþingi lög um merkingar og upplýsingaskyldu varðandi orkunotkun heimilistækja o.fl. Lögin kveða á um að seljendur skuli láta neytendum í té upplýsingar varðandi orkunotkun, orkunýtni og hávaða tækja og búnaðar.

Hér er sýndur staðlaður merkimiði sem á að vera á rafmagnstækjum. Orkunýtni tækja er skipt í flokka A – G þar sem A merkir að orkunotkun er minni en 55% af staðalnotkun sambærilegra tækja og G merkir að notkunin sé 25% eða meiri umfram staðalnotkun.

Orka	
Framleiðandi Gerð	Kennimerki ABC 123
Góð nýtni 	
Slæm nýtni	
Orkunotkun í kWh á ári (Byggt á stöðluðum viðfunarniðurstöðum fyrir 24 klst.) Raunnotkun fer eftir því hvernig tækið er notað og hvar það er staðsett.	XYZ
Rúmmál kæliþýmis (l) Rúmmál frystiþýmis (l)	xyz zyx
Hávaði (dB(A) re 1 pW) Nánari upplýsingar er að finna í bæklingum sem fylgja vörum.	xyz
Staðall EN153 mál 1999 Tilskipun 94/2/EF um orkuþekkingar hvetið.	